

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

1

• ГОДИНА ВТОРА 1925.

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

ГОДИНА II

ЯНУАРИ 1925

БРОЙ 1

СОФИЯ * ПЕЧАТНИЦА ЕЛИСЕЙ ПЕТКОВЪ, УЛ. „БАЧО КИРО“ № 10 - 1925

Обикновено и окултно ученичество.

(Скица)

„Бждете като дѣцата . . .“

Думата ученикъ, въ обикновения говоръ, означава младъ човѣкъ, дѣте или юноша, който слѣдва нѣкакво учебно заведение. Споредъ общоразпространенитѣ днесъ схващания, дѣтинството и ученичеството сж признаци на несъвършенство и слабостъ. И родители и възпитатели се стремятъ да съкратятъ този периодъ отъ живота на своитѣ дѣца, като често дори имъ внушаватъ, че тѣ трѣбва частъ по-скоро да заприличатъ на възрастнитѣ. И много отъ дѣцата, дѣйствително заприличватъ прѣждевременно на по-възрастнитѣ, но за това пѣкъ, се спѣва тѣхното естествено развитие и се ограничава проявлението на множество вродени добри качества и заложби.

И интересното е, че много и много сж случаитѣ, когато възрастни хора, съ материално и общественно положение, (което нѣкога за тѣхъ е било идеалъ) искрено признаватъ, какво въпрѣки всичко, най-хубавитѣ дни и години на тѣхния животъ си оставатъ прѣзъ тѣхното дѣтинство и ученичество.

. . . Животътъ на всички хора днесъ, външно поне, протича приблизително по единъ и сжи начинъ. Дѣтинство съ неговитѣ радости и буйностъ, възмжжаване, отричане, дѣтинската наивностъ, житейски борби, малки или голѣми успѣхи и разочарования и най-сѣтне неизбежния за всички край. Всички се раждатъ, работятъ и умиратъ и малцина сж ония, които съ доволство и жизнерадостъ изпълватъ своето призвание и дългъ до край. Мнозина, слѣдъ дълги вжтрѣшни борби, се примиряватъ съ безликата ежедневна дѣйствителностъ. И остава една отъ малкото чисти радости на тѣхния животъ, свѣтлия споменъ за нѣкогашното дѣтинство. . . .

Кое прави дѣтинството, ученичеството единъ отъ най-красивитѣ периоди въ живота на човѣка?

На този въпросъ отговарятъ различно. Той е послужилъ и като сюжетъ на много художествени произведения, защото живо отеква въ отзывчивитѣ души на художници и поети.

Ний мислимъ, че интимното, душевното, това което ни затрогва отъ дѣтинството е непринуденото проявление на съзнанието за собственото несъвършенство — нѣщо, което ние като възрастни сме заглушили у себе си, но което дълбоко въ нашето естество си съществува. Възрастниятъ човѣкъ е самостоенъ, съ-

вършенъ по отношение на външния и практиченъ животъ, но по отношение на по-общитѣ въпроси на живота и на възможното съвършенство, той си остава едно голѣмо дѣте. Днесъ за мѣрило на силата и съвършенството се взематъ възрастта и общественото положение. Но това сж нѣща външни и случайни. Реалната психологична и етична стойностъ на единъ човѣкъ, мислимъ седи въ непосредственното проявление на неговитѣ естествени качества и заложби — нѣщо свойствено за дѣцата и чуждо за възрастния. И ако отъ окултно гледище всички хора, безъ разлика на полъ и възраст сж, само дѣца, защо ние хората да не бждемъ искрени поне като малкитѣ. Па и нали всички обществени реформатори, отъ най-консервативнитѣ до най-либералнитѣ, теоретически поне признаватъ, че далечния идеалъ, къмъ който се движи човѣчеството и за който всички работятъ по различни пѣтища — това е царството на хората съвършенни като дѣцата. . .

И въпрѣки това, хората все отлагатъ, все чакатъ, все продължаватъ да се обвиняватъ единъ другъ и да се оправдаватъ прѣдъ себе си съ това, че не сж намѣрили още достатъчно разумно основание за единъ по другъ животъ при днешнитѣ условия.

Но независимо отъ това, отъ друга страна дълбоко въ душата на днешния човѣкъ, па и въ цѣлия животъ изобщо, едва доловима за сега като подземенъ кѣнтежъ, настѣпва нѣкаква промѣна. И въ отзвукъ на нея, вече по цѣлото лице на земята, у всички плѣмена и народи захващатъ да се явяватъ маса работници за духовна обнова на човѣчеството. Въ тоя общъ и величавъ възторженъ стремежъ едни искатъ да възвърнатъ хубавото отъ идиличното минало, други виждатъ само свѣтлото бждаще, а малцина сж още ония, които вършатъ необходимата реална и обновителна творческа работа на настоящето. Защото, трѣбва да признаемъ, за това се изискватъ всестранни познания, методи, култура, животъ. А отъ кждѣ тѣ могатъ да се научатъ и придобиятъ? Отъ тая или оная книга или отъ този и онзи авторъ! Не! Ние отговаряме: както въ миналитѣ исторически епохи, подобни на нашата — само въ една окултна школа, която е същевременно школа и на самия животъ. . .

Тукъ ние стигаме до въпроса за окултното ученичество, съ което ще направимъ една малка аналогия

Окултното ученичество е тѣсно свързано съ окултнитѣ традиции на миналото, прѣкжснати по историческа необходимостъ отъ материалистическата вълна на нѣшето врѣме и които традиции тепърва ще има да се възобновяватъ. На тоя въпросъ тукъ ние нѣма да се спираме, но ще припомнимъ само нѣкои общи положения.

Споредъ окултния мирогледъ, вселенната е съставена отъ цѣла иерархия сжщества стоящи по съвършенство подъ и надъ човѣка. Свѣтовниятъ процесъ е едно непрѣкжснато усъвършенствуване, при което днешното човѣчество се намира подъ прѣката зависимостъ (признавана или не, то е други въпросъ) на сжществата, които стоятъ надъ него. Тия напрѣднали сжщества,

които нѣкога сж били въ състоянието на днешнитѣ хора и които обитаватъ сега по-вжтрѣшнитѣ сфери на битието, помагатъ на насъ по-несъвършеннитѣ по хиляди невидими начини, а въ важни исторически моменти се обличатъ въ плътъ, слизатъ и живѣятъ като обикновенни хора, за да научатъ хората какъ да живѣятъ и слѣдватъ правилно пѣтя на тѣхното развитие. Тѣ сж извѣстни въ историята като велики учители, основатели на религии, адепти, апостоли и др.

По отношение на тия напрѣднали същества, всички хора на земята и учени и прости, съзнателно или несъзнателно сж ученици. Защото развитието и усъвършенствуването на отдѣлния човѣкъ и на цѣлото човѣчество е процесъ много по-дълъгъ и по-сложенъ отъ колкото си го мислимъ обикновено. Човѣкъ идва много пѣти на земята и добива все нови и нови опитности въ пѣтя на съвършенството. И единъ отъ най-великитѣ мигове въ неговото дългото духовно развитие е тоя, въ който той намира своя Учителъ, прѣдопрѣдѣленъ му отъ вѣкове, да ржководи непосредствено неговото по-нататъшно усъвършенствуване. Тоя мигъ е живо и картинно изобразенъ по разни начини въ мистичната литература на изтока.

За своя духовенъ Учителъ, обикновенния и съвършенъ, споредъ нашитѣ разбирания човѣкъ (отъ неукия до професора) е само дѣте и ученикъ. И единъ истински окултенъ ученикъ, каквото и общественно положение да заема между обикновеннитѣ хора, знаейки дългия пѣтъ, който прѣдстои нему и другитѣ, никога не би се смутилъ отъ прозвището ученикъ, па дори и дѣте. За него живота е едно училище, а страданията и не-сгодитѣ поука. Той има въ своитѣ схващания широтата и непри-нудената толерантностъ, свойственни въ обикновенния животъ само на дѣцата. Защото както дѣцата иматъ безкрайно отование и вѣра въ своитѣ родители (и благодарение на това успѣватъ) така и окултния ученикъ, освободенъ отъ обикновеннитѣ суетни тревоги и съмнения, има безгранична вѣра и упозание въ Бога, който е съвършенна любовъ, съвършенни мждростъ и съвършенна истина и въплощение на които е неговия Учителъ. И една отъ най-красивитѣ и величави страни на приложеното въ обикнове-ния животъ окултно учениство е тая, че то възврѣща довол-ството и жизнерадостъта на дѣтинството, като дава нови импулси разкрива нови хоризонти — нѣща невъзвратими за обикновенния суетенъ човѣкъ, и възможни за окултния ученикъ. . .

Вел. Вл.

Нистинарският игри.

Новият възраст, въ който човечеството днес живее, налага едно ново разбиране на живота. Нито сухият религиозен догма на църквата, нито консервативността на стария академичен, могат вече да се справят с новия положения и факти на живота. Тяхните стари и отживели схващания заспиват вече своя вечен сън. Схващанията за даден момент и при дадени условия, не представляват една абсолютна истина за всички възраст и всички положения. Абсолютността се отнася само до възрастта, знанието и условията. Онова, което се отнася за дадени хора, при дадени обстоятелства и дадено възраст, може за тях да има абсолютна стойност. Но за следващия момент, това схващане загубва абсолютната си стойност и минава въ лоното на относителното знание. Въ този смисъл, абсолютността е относителна. И затова говорят великите мъдrecи на човечеството, че абсолютният величини сж само у Бога. А на човечеството е дадено да борава с относителните абсолютности.

Учените доскоро приемаха своите знания за абсолютни, което нъщо ги довеждаше до консерватизъм. Този консерватизъм ги караше да отхвърлят всички ония факти, които не съвпадат или се явяват въ разръз с тяхните предварително поставени положения. „Толкова по-зълъ, казваше един французи, за фактите, ако те не отговарят на теорията“. Но да се отрече факта, това още не значи да изчезне и самия факт самъ по себе си. Но при днешното положение на знанието, ние вече ръшително можем да кажемъ: Толкова по-зълъ за теорията, ако тя не отговаря на фактите. При наличността на това положение става ясно, защо новия мислители и учени говорят вече за ново ориентиране въ разбирането на живота. Това ново ориентиране се налага с една желъзна необходимост, тъй като сръдствата на досегашната материалистична школа, както и на спиритуалистичната школа взети поотдълно се оказаха далеч недостатъчни да придружават събитията въ живота и фактите на природата,

Но когато тия факти се оказват явно въ противоръчие с официалните схващания, то учените с единъ явен консерватизъм, с единъ непростимъ пръдрасждкъ, отхвърлят тия факти, вмъсто да ги проучат и изяснят. Такъв бъше случаятъ с френологията на Gall, която за дълго възраст бъше усмивана отъ учените на възрастта си. Тръбваше цълата френска преса да нададе викъ на протестъ сръщу това нехайство на учените, за да се съгласи най-послъ френската академия на науките да назначи комисия, която да изучи теорията на Gall, която комисия по късно откри физиологията на мозъчните центрове.

Такъв бъше случаятъ и с изслъдванията направани с лъсковата пръчка въ Франция. И тукъ сжщия консерватизъмъ сръмо множеството факти, които учените небръжно класираха

като „ненаучни“. И пакъ протести на пресата, пакъ дълги спорове и колебания, пакъ комисии . . . Но все пакъ, най-послѣ комисия класира отититѣ и се добра до много цѣнни резултати. Такъвъ бѣше случая даже и съ Айнщайнъ, когато изказа своята теория за относителността. Дори за него още се чуватъ недобрителни гласове . . .

Най-послѣ такъвъ е случаятъ и съ българскитѣ нистинари изъ югоизточнитѣ покрайнини на България, които безнаказано играятъ по разгорещена жарава въ продължение на нѣколко часа дори. Такива играчи въ огъня има и въ Азия. Това явление като фактъ затруднява съ своето обяснение и най-добрия физиологъ и биологъ, които твърдѣ добръ знаятъ, че човѣкъ се изгаря само при докосването на една температура отъ 70—100°. Тоя фактъ се явява въ противоречие съ основнитѣ закони на съвременната биология. За съжаление обаче, ни единъ български биологъ не се е занималъ съ този тъй интересенъ фактъ, макаръ че тия странни играчи въ огъня се намиратъ въ прѣдѣлитѣ на България и на единъ день пжтъ отъ София, още повече че за тия нистинари е писано още прѣдиповече отъ 30 год. отъ П. Р. Славейковъ, С. Шивачевъ и др. Отъ етнографитѣ само проф. Арnaudовъ по обширно е разгледалъ тоя въпросъ. Но естествено е, че той разглежда тоя въпросъ, не отъ биологична, а отъ често битова гледна точка, като остатъкъ на древенъ религиозенъ обичай.

Ще разгледамъ това явление не само отъ биологична, но и отъ окултна гледна точка. Тогава ще може да се обясни въ една по пълна форма този фактъ и сроднитѣ на него явления, които сж наблюдавани и въ другитѣ континенти на свѣта.

II.

Нистинарски игри се срѣщатъ въ нѣкои села около Малко-Търново и Василико, въ политѣ на Странджа планина. Такива игри е имало въ българскитѣ села: Блаца, Мжжера, Режово. Мжрзево, Перигопуло, Пенека, Ургари, Коланджа, (Лозенградско) Граматиково и въ гръцкитѣ села: Бродилово, Агио — Стефани, Кимеръ-Бургасъ, Яна и Кости, имало ги е и въ Мидийскитѣ села: Акзими, Ургасъ, Пруля, сжщо ги е имало и въ селата: Варвара, Урумбеглий, Ятросъ и др.

Днесъ обичаятъ въ повечето отъ тия села е западналъ притисканъ отъ една страна отъ черквата, която счита игритѣ въ огъня за грѣхъ, а отъ друга — войнитѣ накарала много отъ мѣстнитѣ жители да се изсѣлятъ и по тоя начинъ яркитѣ прѣдставители на тоя тъй страненъ обичай въ България намаляватъ и самиятъ обичай изживява вече своитѣ послѣдни дни. Все пакъ до день днешенъ, обичая се тачи още въ с. Кости и с. Бродилово

* Особенъ интересъ прѣдставлява въ това отношение голѣмия трудъ на проф. М. Арnaudовъ; „Студии върху българскитѣ обреди и легенди“ 1924 г.

Нистинарските игри не стават прѣзъ всѣко врѣме. Обикновено се празнува и то съ особена тържественост 21 май (3 юний н. с.), празника на Св. Константинъ и Елена, и затова цѣлия май се нарича Константиновския мѣсець. Празнуватъ още св. Пантелей (27 юлий), и св. Илия. Споредъ проф. Арnaudовъ нѣкои села празнуватъ още св. Георги и св. Марина.

Тѣ почитатъ и играятъ, но не въ огъня и при слѣднитѣ празници: св. Ефтимъ, св. Иванъ, св. Борисъ, който тѣ наричатъ св. Атанасъ лѣтенъ, день, въ който се отваряли аязмитѣ, день, отъ който започва Константиновския мѣсець Въ Перигопулово играятъ въ огъня и на св. Троица (50 дни отъ Велик-день. Въ други села сж кладели огньове и на Еньовъ-день

Споредъ Славейковъ и др. мѣстнитѣ жители, особено тия на Кости и Бродилово сж по особени, не съобщителни съ другитѣ села на около. Тѣ се отличавали, както по своето облекло нрави и езикъ, тѣй и по своитѣ религиозни вѣрвания. Тѣ напр. нито вземали, нито давали жени на околнитѣ села. Нѣкога сж горили мъртвитѣ си (Споредъ Славейковъ (1866 г.) и отецъ Дионисий (1903 г.). Този фактъ не се е потвърдилъ съ положителностъ. Тѣ не сж и „яко църковни“, не зачитатъ много празниците работятъ и въ недѣля, проповѣдватъ никога да не се ходи на черква.

Споредъ нѣкой автори (Дионисий), тѣ и физически се отличаватъ съ особени бѣлѣзи. Тѣ имали широки глави, лице грозно, тежка походка и били едри хора, ходели безъ капи, съ рошави коси и бради, били повече червенкоси и въ носията имъ личалъ конопѣтъ.

Нистинари биватъ и мъже и жени, но главно жени. Обикновено старци и дѣца не играятъ въ огъня. Нѣкога въ огъня сж играли 10—15 души, днесъ само 2—3 души. Често се случва нистинари да бждатъ близки роднини като: баща и синъ, майка и дъщеря, братъ и сестра и затова нѣкой автори считатъ, че нистинаритѣ иматъ нѣкакви наслѣдствени особености, мѣстното население ги смѣта да сж отъ особенъ „джинсъ“.

Това послѣдно твърдение повечето изслѣдователи и наблюдатели сж склонни да отхвърлятъ, не намирайки обективни данни за наслѣдственостъ. Има случаи, такива посвѣщения да получатъ нѣкои нистинари слѣдъ тежка болестъ. Такъвъ е случаятъ съ нистинарката отъ Мадзура, послѣ нистинарътъ отъ Пенека и др.

Ето и мнѣнието на проф. Арnaudовъ за самитѣ нистинари: „Честни въ мисълта си, искрени въ вѣрата си, нистинаритѣ не злоупотрѣбватъ съ своето положение. Ни веднажъ не е отбѣлзванъ случай на изкористване, на груба материална заинтересованостъ, и ако нѣкои мошеници, за да постигнатъ пакостната си цѣль, се приструватъ на „прихванати“, като се вмѣкватъ между екзалтиранитѣ огнеиграчи, това не говори нищо противъ послѣднитѣ, роби на религиозния си дългъ“.

И по-надолу казва още: „Нистинаритѣ не сж нито пияници и вулгарни лъжци, нито безнравствени пророци, и всички обвинения въ тази посока, подържани отъ студени скептици или отъ зломисли хора, говорятъ само едно — колко малко сж вникнали въ религиозно-психологическитѣ прѣдпоставки на нистинарството нѣкои наблюдатели отъ далеко“.

Иначе нистинаритѣ не водятъ нѣкакъвъ особенъ животъ отъ другитѣ селяни. Тѣ се отличаватъ само по това, че сж по-голѣми въздържатели, честни и умни. Прѣзъ останалитѣ дни тѣ си гледатъ полската или други работи. Само въ празничнитѣ настроения, когато ги „прѣхвати Св. Костадинъ“ тѣ прѣдсказватъ за болно, загубено, женидба, плодородие, умрѣло и пр. Сѣмейния имъ битъ, обаче, не се отличава по нищо отъ живота въ другитѣ села.

III.

П. Р. Славейковъ прѣзъ 1866 г. самъ е наблюдавалъ тия игри въ с. Мжжера и дава за тѣхъ слѣдното описание:

„На Костадиновъ день тѣзи села иматъ сборове, събиратъ се и на опрѣдѣлено мѣсто въ селото или край селото наклаждатъ единъ буенъ огънь отъ 40 най-малко до 50 кола дърва; на сѣдватъ тогазъ на трапезы отъ страни огънѣтъ, яджѣ, пижѣтъ, и гайди свирятъ. Като изгори огънѣтъ да нѣма и пламѣкъ, а стане жаръ добъръ и хване отъ горѣ малко пепель, тогазъ хващатъ да сж раставатъ отъ трапезытѣ, палятъ вощеницы и се кръстятъ та се молятъ, като държатъ въ ржж всѣкой домашнатж си иконичкж — изображеніе на Св. Константинъ и Елена съ дрѣжка отдолу. Въ това врѣме, когото, споредъ тѣхното казваніе, хвати св. Костадинъ рипва и като държи иконичката въ една ржж хваща да си кжса дрехитѣ и, тича та скача въ огъня, играе въ него съ боси крака, или съ калцуни и чорапи, но безъ други обувки, и отъ какъ кръстоса нѣколко пжти прѣзъ него хваща тогазъ гората тичащецъ или се връща въ селото.

„Когато азъ обходихъ тѣзи мѣста случихъ сж при такъвъ единъ обрядъ въ Мжжера Като бѣхмы на трапезжж отстранж огъня и се хванжжж нѣкои та зеха да се хвърлятъ въ огнѣтъ да играятъ. Азъ седѣхъ до домакыня на кжщжж въ коіжто бѣхъ слѣзълъ и на срѣща ни седѣше невѣстата му и майка му. Бѣхъ се загледалъ въ огнеиграчитѣ, когато ме потупа домакинѣтъ и ме кивнж да ся вгледамъ въ невѣстжж му: Тя държеше дѣтенцето си, но когато ѣж погледнахъ вече бѣше прилѣднѣла, истинала и студенъ потъ бѣше я побило. Послѣ това тя зе да почернява и завчасъ ввѣрли дѣтето си прѣдъ свекърва си и выкащецъ „ту-ту-ту, ето го. ту-ту-ту“; рипнж, завтече ся и скочи въ огнѣтъ да играе съ другытѣ, и отъ тамъ отиде си въ село. Свекървата зе дѣтето и ный сѣдѣхмы на съборѣтъ до вечерѣтъж комай; защото подиръ разижданіето на огнеиграчитѣ ставатъ всички

други по младѣи та се улавятъ на хоро и играѣтъ около огньтъ.“*)

Въ 1875 год. П. Р. Славейковъ дава нови подробности по нистинарскитѣ игри публикувани въ „научно политическото“ списание „День“ издавано въ Цариградъ прѣзъ 1875 год. *) Тукъ той съобщава, че нистинаритѣ въ тия покрайни горели до скоро мъртвитѣ си отъ страхъ да не „вампириясатъ“.

Докато натрупанитѣ дърва прѣгорятъ на жерава, всички се събиратъ около огня, дѣто имало и тѣпанъ „да думка“. Самата игра въ с. Кости става при заходъ на слънцето, срѣщу „Костадиновденъ“.

„Когато огня захване да прѣгаря, пише Славейковъ, има нарочно настанени люде, които съ длъги прѣтове разриватъ и застилатъ жаравата що се е нагорѣла. Въ това врѣме ще видишъ, че измежду тия що сж насѣдали наоколо, нѣкой като стои така, захваща да подвиква ху-ху-ху и то е бѣлѣгъ, че го прихваща св. Костадинъ. Като дозематъ това *тѣпанитѣ, отиватъ къмъ него да думкатъ*; той захваща най-напрѣдъ да се съблича и ху-хука. Една бабичка ще дойде при него съ ручка тамянь да кади около него, и като се съблече тѣй да остане само по риза и бѣли гащи, бабичката му подава една икона св. Константинъ дървена и голѣма колкото четвъртина отъ голѣмъ печатенъ листъ хартия, съ дръжка отдолу и обнизена съ сребърни синджир и ризни бабки.

„Като вземе иконата, прихванжтий става като лудъ, захваща да се клати насамъ натамъ и да се полюлява на дѣсно и на лѣво, подскача и играе безъ тактъ. Подиръ такъво едно кратко прѣдисловие, при думкането на тѣпанитѣ, негазя въ разтланата жарава, кръстосва натамъ насамъ, тропашецъ и подскачащецъ, послѣ излѣзва отъ жаравата и ходи тукъ тамъ та сбикаля повънъ, к то се клати, полюлява и играе пакъ като понапрѣдъ, а бабичката го слѣди съ ручката и най-послѣ или се връща пакъ въ жаравата та я кръстосва еднѣжъ дваждъ, или си отива право у дома си, като прѣдава иконата на бабичката“.

Споредъ Славейковъ нѣкога играятъ въ сгъня до 10 и го вече души между които псвече жени и то най-вече моми. Обикновено газенето въ жаравата трае отъ 10 до 15 минути. . .“ Когато вече жаравата захваща да загасва, тогава се разиждатъ по кжщата си, дѣто на сутринята прѣзъ цѣлъ день ядѣтъ, пиятъ и лежатъ, а вечерята при захождането на слънцето пакъ наклаждатъ такъвъ огънь на мегданътъ и тогава пакъ или сжщитѣ или други нѣкои ги прихваща та влѣзватъ въ жаравата съ сжщитѣ обрядности. Това е слѣдвало нѣкога седемъ ноци наредъ и така се е свършвалъ сбора имъ“.

Презъ 1891 г. С. Русевъ *) дава нѣкои нови подробности :

*) Сп. Гайда III, брой 12, стр. 194-5.

*) Статията е прѣпечатена въ „Българска христоматия“ на Ив. Вазовъ и К. Величковъ ч. I. Пловдивъ 1884 г. съ промѣненъ правописъ.

„За пръвъ нистинарь, пише Русевъ, се счита този, който може най-продължително и най-хубаво да играе въ живия разгорялъ огънь и да прѣдскаже най-много и най-точно бждащето на частно лице и на цѣлото село.“ Първа нистинарка до 1884 год се считала баба Калъо отъ село Мързево, а презъ 1891 г. баба Кйца отъ с. Ургари“.

Споредъ Русевъ около разгорѣлитъ въглища селянитъ сипвали вода. Това, обаче отъ другитъ наблюдатели не се потвърждава. Когато си изиграе обикновеното хоро, гайдитъ засвилятъ тъй наречената „нистинарска свирня“, сжщо хороводна пѣсень, тогава онзи когото „прихване св. Костадинъ“, сбѣрка хорото, посинява, разтреперва се като листъ, очитъ му се размѣтватъ, погледътъ му става разсѣянъ. Може да стане сжщото и съ нистинаритъ макаръ тѣ да не сж се хванали на хорото. Хорото се разваля и хората си избиратъ удобни позиции за да наблюдаватъ играта въ огъня. „Тогава най-буйния нистинарь грабва иконата съ двѣ ржицѣ съ обѣрнатъ образъ къмъ публиката, и босъ нагазва разгорѣлия огънь. Гайдитъ свирятъ, тжпанитъ гърмятъ и нистинаритъ скачатъ по тактъ изъ огъня. Ако иска да прѣдскаже нѣщо, смахва съ ржка да спратъ гайдитъ и тжпанитъ“. Нистинарътъ играе докато лицето му почне да добива обикновеното си изражение и „почне да му припаря“. Тогава, споредъ Русевъ, той тайно излазялъ отъ огъня и нагазвалъ калъта съ разлѣтата вода. Прѣзъ цѣлия м. май ст. стилъ, кой когато и да засвири „нистинарската свирня“, нистинаритъ искатъ огънь, думайки, че ги „прихващаль Св. Константинъ“. „Прѣзъ друго врѣме на годината тѣ губятъ тази страсть и не могатъ да газятъ огъня“.

По късно Ст. Шивачевъ въ 1895 год. сжщо дава едно описание на тоя обичай, съвсѣмъ независимо отъ своитъ двама прѣдшественици. На 21 май (ст. стилъ) слѣдъ отпускъ на черква, свещеникътъ заедно съ млади момци, които носятъ „опашатитъ“ икони на Св. Константинъ и Елена, повеждатъ народа къмъ мѣстото гдѣто сж Параклисътъ и „аязмото“ и гдѣто въ една малка ограда стоятъ свързани биковетъ (за курбанъ). Като се порѣсятъ хора и животни съ светена вода, животнитъ биватъ заклани. Слѣдъ това свещеника обикаля по кжшитъ „благославяйки дс-машното вариво и прибирайки кожитъ и плешкитъ. Въ това врѣме, младежитъ, които носятъ иконитъ водени отъ „Светому тжпантъ“ (този тжпанъ се употребява само прѣзъ врѣме на нистинарскитъ игри, а въ другото врѣме се държи окаченъ въ „женската църква“ или въ църковната килия, (конакътъ на нистинаритъ) отиватъ у главната нистинарка. У нея става цѣлуването на „светцитъ“ като приближаватъ иконитъ съ лицата имъ една до друга. Тукъ нистинарката, слѣдъ извѣстни сбряди, почва да прѣдсказва за болно, за загубено, за женидба и прочее. Послѣ пакъ заедно съ нистинарката отиватъ на аязмото дѣто попа отслужва литургия и порѣсва всички и благославя сваренитъ вече курбани. Често прѣзъ това врѣме водени отъ нистинарката, останалитъ селяни играятъ хоро, други скачатъ отъ връхъ на връхъ по високитъ отъ 20-30 м. „бучики и осики“, трети се събиратъ около

падналъ въ „несвѣсъ“ нистинарь, четвърти наблюдаватъ другъ нистинарь, който мислейки се за грѣшенъ се подлага „на разни изтезания и мъки“. Въ с. Влахово самия Шивачевъ е видялъ единъ нистинарь отъ с. Пиргопулово обѣсенъ за двата си крака, съ глава надолу на едно чепесто дърво високо 2-3 метра. Когато освободили нистинара отъ това положение, той продължавалъ да лежи, почти въ несвѣсъ, свършено умаломощенъ и изнуренъ. Слѣдъ това дошла нистинарката, прикадила го, порѣсила го съ светена вода, омила челото му, той станалъ и олюлявайки се и си отишълъ при домашнитѣ. Обикновено по това врѣме пристига и нѣкой „светецъ“ гостъ отъ близкото село и всички излизатъ да срѣщнатъ светеца и гоститѣ, Понѣкога за горната цѣль се образува цѣло религиозно шествие: съ слънцата, кръста, хоругвитѣ и др и срѣдъ тѣхъ свещеникътъ пѣящъ „светому тропарѣтъ“, слѣдъ това настѣпва свижданието на двамата светци. Най-първо се „сдумкватъ“ тѣпанитѣ: „нѣколко токмака зематъ да удрятъ на единъ тѣпанъ отъ двѣтъ му страни, че по този начинъ заглушаватъ въздуха“. Сѣтне се цѣлуватъ двѣтъ най голѣми, най-стари и най-много украсени икони, а слѣдъ тѣхъ се цѣлуватъ всичкитѣ други. Слѣдъ туй зурлитѣ или гайдитѣ свирятъ за борба и тогава двата светци се *борятъ*. Често „борията“ се се свършва съ отчаянъ бой, при което нередко имало пукнати глави, при това настѣпвало е атака и съ думи, при които често се пропускали и такива, които „никакъ не отговарятъ на цѣльта и на свѣтостѣта на празника . . .“

Споредъ Шивачевъ*) игритѣ ставатъ вечеръ. По срѣднощъ става, обаче, и „пълното огнеигране“. Слѣдъ като заспи всичко въ селото, отъ черквата излизатъ нистинаритѣ, олюлявайки се и викащи *ухъ! ухъ!* навлизатъ въ огъня. Нистинаритѣ подскачали въ огъня, бърборейки нѣщо, слѣдъ което свършвали съ възкликанието *ухъ! ухъ!*

Едноврѣмешнитѣ нистинари, споредъ Шивачевъ, не само играели въ жаравата, но се разхождали по-дълго врѣме изъ нея, сѣдали и нито нозетѣ, нито дрехитѣ имъ горѣли.

Отецъ Дионисий, като всѣки черковникъ, вижда въ тия игри едно „приструване“ и една измама, единъ езически култъ. Но все пакъ и той признава, че игритѣ въ огъня ставатъ и то съ боси крака „Понѣкога, пише той, туку видишъ, че падналъ нѣкой хороиграчъ, и такъвъ синъ и блѣденъ, отъ устата му пѣна тече, че би си помислилъ човѣкъ, че е падналъ отъ нѣкой смъртоносенъ ударъ. Сѣтне той се вдига, грабва иконитѣ и започва да играе въ огъня викайки: „ху-ху-ху мили свети Костадине!“ Играе — докато се умори и падне. Тогава другаритѣ му тутакси го изваждатъ отъ огъня, който устои най-вече въ свещения огънь, бива най-почетния приятелъ на Св. Константинъ. Нистинаритѣ вършатъ нощно врѣме игритѣ си въ лѣсоветѣ, а понѣкога и въ селото“.

*)Лично наблюдалъ игритѣ на 21 май 1871 г. въ с. Вурари.

Това сж първитѣ свѣдения дадени за нистинаритѣ. Както се вижда отъ досега изнесеното, тоя нистинарски обичай прѣдставлява едно твърдѣ интересно явление отъ всѣка гледна точка. Нито черквата, нито науката не сж се показали достатѣчно прозорливи, за да вникнатъ въ този обичай и основно да го проучатъ. Тукъ безспорно и фолклористътъ, ще намѣри изворъ за твърдѣ интересни и цѣнни наблюдения, и физиолога ще открие странни положения не подпадащи подъ общата класификация на физиологическитѣ закони и психолога би намѣрилъ единъ изворъ на цѣнни психологически моменти, и теолозитѣ биха могли да черпятъ много материалъ за изучаване, въобще тукъ тоя край съ своитѣ старинни обичаи би могълъ да прѣдставлява цѣнна областъ за изучаване. Но нашитѣ учени не можеха да проучатъ тия явления. По голѣмъ интересъ къмъ тѣхъ прояви само проф. Арnaudовъ, който може да се каже, ги изучи всестранно отъ би-това гледна точка. Той самъ е посѣтилъ тия краища и макаръ лично да не е видѣлъ самитѣ игри, защото не е ходилъ на самия празникъ, а прѣзъ лѣтото, все пакъ е направилъ една доста цѣнна анкета по тия явления, за която ще стане дума по-долу.

Слѣдва.

Научна астрология.

Ония, които пишатъ биографиитѣ на Птоломея, Кеплера, Тихо Брахе — все бѣлѣжити астрономи, които сж оставили дълбоки слѣди въ развитието на астрономията — изпадатъ често въ неловко положение. Защото тѣзи учени мжже сж се занимавали и съ астрология, практикували сж я и сж оставили съчинения върху нея! Какъ да си обясни човѣкъ това противорѣчие — трѣзви умове като Йохана Кеплера, способни на търпелива и систематична научна работа, да се занимаватъ съ пустовѣрици, и да не разбератъ това. Кеплеръ, който години наредъ прави възможнo най-точни и най-прецизни за врѣмето си наблюдения надъ Марсъ за да опрѣдѣли неговата орбита, и слѣдователно знае що е трѣзва научна работа, да не може да схване своята заблуда по отношение на астрологията! Чудно, наистина. Да бѣше само той — какъ да е, но до него се низатъ цѣла низа видни учени, които сж изучавали и практикували астрологията: Тихо Брахе, Йоханъ Мюлеръ, нареченъ Региомонтанусъ, който издигна първата обсерватория въ Нюрнбергъ, и когото нѣмцитѣ тачатъ като баща на нѣмската астрономия; прочутия математикъ Кардано, доктора по медицина и професоръ по математика Моренъ де Вилъфраншъ, живѣлъ въ врѣмето на Ришелйо и Мазарини, който ни е оставилъ единъ отъ най-бѣлѣжититѣ трудове по астрология — As-

trologia Gallica; Newton, Лютеръ, Св. Томасъ Аквински и редица още други. . . .

Интересна психологическа загадка. Но кой ще се спира да ти разрѣшава загадки — нали официалната наука въ лицето на нѣкои свои прѣдставители е произнесла своята смъртна присъда надъ астрологията, въпроса е изчерпанъ, по-нататъшни занимания съ този въпросъ ставатъ излишни. Отворете която щете енциклопедия или рѣчникъ, и вие ще прочетете категоричното рѣшение на официалнитѣ учени — процедура и бърза и лесна, осъждава човѣка отъ лишни главоболия, спестява и врѣме и трудъ.

И тия които пишатъ биографиитѣ на поменатитѣ учени, или мълкомъ отминаватъ факта, че тѣ сж били астролози или пъкъ съ нѣколко евтини фрази, повечето пжти насмѣшливи, си умиратъ ржцѣтѣ. Спомнямъ си тукъ думитѣ на единъ французки ученъ, който е далъ въпрочемъ най-систематическо изложение на прочутия Птолемеевъ Алмагестъ — книга, която прѣдставя истински синтезъ на тогавашнитѣ знания по астрономия. Той разглежда на дълго и широко оня дѣлъ отъ книгата, който носи названието *Syntaxis mathematica*, а само пжтемъ, въ нѣколко сиромашки страници, резюмира астрологичната частъ на Алмагестъ — прочутия въ срѣдновековieto астрологиченъ трактатъ Тетрабиблонъ. Въ тия си бѣгли бѣлѣжки той казва: „Но вие вече се досѣщате, че азъ нѣмамъ омисълъ да третирамъ сериозно този въпросъ“. Тѣзи думи изразяватъ напълно отношението на официалната наука къмъ астрологията, — и вие виждате доколко то е научно!

Поменавамъ тия нѣща не за друго, а защото — за мислящия човѣкъ, който се интересува отъ психология — тѣ прѣдставятъ голѣмъ психологиченъ интересъ. Ние се намираме прѣдъ едно колективно внушение, което за да се изкорени изъ човѣшкитѣ мозъци, нуждни сж голѣми усилия и много свѣтлина. Случая съ астрологията не е единственъ — спомнете си запр. богомилството. Трѣбваше да минатъ столѣтия, за да се откърти онази дебела кора отъ клевети и обвинения, съ която го бѣха покрили тогавашнитѣ духовници, мятайки своитѣ собствени прѣстжпления на неговъ грѣбъ, за да блѣсне отново, чиста и лжчезарна, истината за него

Това врѣме е настанало и за астрологията. И днесъ, въпрѣки осжждението, което тегне надъ нея просвѣтени умове въ Англия, Америка, Франция, Германия, а дѣ по-малко, дѣ повече и въ другитѣ страни, изучаватъ астрологията, проучватъ — строго и опитно — законитѣ на този звѣзденъ езикъ на природата, и се учатъ да разчитатъ нейната вѣща мисль*.

* Въ тѣзи страни има създадена богата астрологична книжнина: книги, списания, алманаси, годишници. Има основани и астрологични бюра, които засѣгатъ най-вече практичната астрология — нейнитѣ многообразни приложения въ различнитѣ отрасли на живота. Въ Америка освѣнъ това има и Висшо-Училище по астрология и сроднитѣ ней науки.

Разбира се, това, че въ миналото, па и въ наши дни много просвѣтени умове сж се занимавали съ астрология, не е още никакъв наученъ доказъ. Туй само може да ни вдъхне вѣра въ нейната достовѣрность и да ни подтикне къмъ самостояни проучвания.

Въпроса за истинността на астрологията днесъ е разрешенъ чисто научно. И слѣдователно, щомъ тя може да се постави на една чисто експериментална база, досущъ така, както и останалитѣ природни науки, и да се изслѣдва по ония общи методи, които сж достъпни на съвременната наука, по нататъкъ за нѣкакви субективни вѣрвания въ астрологията и дума не може да става — ние ще бждемъ изправени прѣдъ нейната научна достовѣрность, която сама ще опрѣдѣли своята стойность съ правдивия езикъ на числата.

Но прѣди да пристѣпимъ къмъ научното поставяне на астрологичната проблема, ще хвърлимъ единъ бѣгълъ погледъ върху астрономичнитѣ елементи, съ които астрологията оперира*.

Астрологичното изслѣждане изхожда отъ слѣднитѣ данни: дата и мѣсто на раждането на даденъ индивидъ или на извършването извѣстно събитие, което значи: изчисляване положението на слънцето, луната и планетитѣ по еклиптиката за дадено мѣсто и врѣме на земното кълбо.

Съ други думи, ние снемaме небесна карта за даденъ астрономиченъ моментъ, въ която фигурира кржга на зодиака съ 12-тѣ си знакове, по които сж разпрѣдѣлени слънцето, луната и планетитѣ споредъ своитѣ дължини (еклиптически координати) и ориентираме този зодиакъ споредъ мѣстнитѣ данни: географска дължина и широчина и часъ на раждането. При това насъ ни интересува геоцентричното положение на астрономичнитѣ елементи. Ще изяснимъ горното:

Еклиптиката или видимиятъ пътъ на слънцето се раздѣля, както знаемъ, на 12 знака, като се изхожда отъ пролѣтната равноденствена точка, всѣки отъ по 30'. Тѣзи знакове сж подредъ: Овенъ, Телецъ, Близнаци, Ракъ, Лъвъ, Дѣва, Вѣзни, Скорпионъ, Стрѣлецъ, Козирогъ, Водолѣй и Риби. На нашата фигура кржга прѣдставя еклиптиката. Планетитѣ, които както е знайно се движатъ въ плоскости, твърдѣ близки до плоскостта на еклиптиката, се поставятъ на съответното мѣсто по еклиптиката споредъ своитѣ геоцентрични дължини. (Плоскоститѣ на планетнитѣ орбити сѣчатъ небесната сфера въ кржгове, които лежатъ въ пояса на зодиакалнитѣ съзвѣздия съ горнитѣ имена, които и всжщность прѣдставятъ зодиака).

Имената на планетитѣ сж слѣднитѣ: Слънце, Луна, Меркури, Венера, Марсъ, Юпитеръ, Сатурнъ, Уранъ и Нептунъ.

Тѣхнитѣ астрономични знаци и геоцентриченъ редъ сж тѣзи:

* За по-подробно запознаване съ характера на астрологията и основнитѣ проблеми, които тя третира, обръщаме внимание на читателя върху слѣднитѣ статии, печатани въ първата годишнина на „Житно Зърно“: *Планетни влияния*, кн. 2; *Езикътъ на звѣзднитѣ небеса*, кн. 8. Астрология и мед. кн. 7.

Луна, Меркури, Венера, Слънце, Марс, Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун.

Но вслѣдствие денонощното движение на земята, небесната сфера видимо се завърта около осъта си за 24 часа. Слѣдователно и зодиака, по който се движатъ слънцето, луната и планетитѣ отъ западъ къмъ изтокъ, прави една пълна обиколка за едно денонощие отъ изтокъ къмъ западъ. Въ дадено мѣсто на земното кълбо, въ дадено врѣме, както е знайно, изгрѣватъ различни съзвѣздия отъ зодиака или по-точно казано, въ дадено мѣсто и врѣме въ източната точка на хоризонта и прѣзъ меридиана на мѣстото, минаватъ точно опрѣдѣлено число градуси, минути и секунди отъ еклиптиката. Това именно прѣдставя локалната ориентировка на зодиака. Какъвъ е астрологичния смисълъ на това е отчасти уяснено въ поменатитѣ статии въ първата годишнина на *Житно Зърно*, а ще се изясни още по-подробно въ по-нататъшното изложение.

Онази точка отъ еклиптиката, сир. градуситѣ, мин. и сек., която минава прѣзъ източната точка на хоризонта се нарича асцендентъ (възходъ). Ще го бѣлѣжимъ тукъ съ As.

А град., мин. и сек. отъ еклиптиката, които минаватъ прѣзъ меридиана на даденото мѣсто ни даватъ онази точка, която се нарича *medium coeli* (срѣда на небето). Бѣлѣжимъ я съ M. C.

Ясно е слѣдователно, че за 24 часа прѣзъ изт. точка на хоризонта ще минатъ едно по друго 12-тѣ знака на зодиака: ще изгрѣятъ така както слънцето изгрѣва, ще се издигнатъ, ще минатъ прѣзъ меридиана и ще залѣзатъ подобно слънцето. И понеже планетитѣ сж разположени въ тия знакове, въ всѣки моментъ тѣхното локално положение се мѣни: едни отъ тѣхъ изгрѣватъ, други грѣятъ на меридиана или близо до него, трети клонятъ къмъ заникъ, четвърти сж подъ хоризонта и т. н. Въ другъ нѣкой моментъ на денонощието, тѣхното разположение относно хоризонта и меридиана е вече друго. Та ясна е онази сложна картина на планетни положения, която създава денонощното движение, вѣнъ отъ онова многообразие — по-бавно мѣнящо се — което се поражда отъ собственитѣ движения на планетитѣ по зодиака. И както не е все едно дали слънцето е на изгрѣвъ, или на меридиана, дали залѣзва или е дѣлбоко подъ хоризонта, дали е въ този или онай знакъ на зодиака (защото както е знайно това е равносилно на туй да кажемъ, че имаме пролѣтъ, лѣто, есенъ или зима; така напр. когато слънцето минава прѣзъ знаковетѣ Овенъ, Телецъ и Близнаци имаме пролѣтъ и т. н.), така не е все едно и дали една планета е при изгрѣвъ, дали е на меридиана, дали захожда или е подъ хоризонта. При денонощното движение планетитѣ, носени отъ зодиака, единъ видъ опасватъ земята съ своитѣ магнетични течения и индуциратъ по такъвъ начинъ своитѣ влияния, обособени отъ знака, въ който тѣ се нахождатъ.

И тъй As. и M. C. ни даватъ ориентировката на зодиака. Но за да се опрѣдѣли съ по-голѣма точностъ положението на

планетитѣ относно хоризонта и меридиана на дадено мѣсто, астролозитѣ сж раздѣлили небесната сфера на 12 рѣзена или сегмента, като се трѣгне отъ хоризонта и се вземе пладнената линия (линията сѣверъ-югъ) за ось. Тия 12 рѣзена прѣсичатъ еклипт. въ 12 точки, които сж двѣ по двѣ противоположни, но на различни разстояния една отъ друга.

Тѣ прѣдставятъ 12-тѣ върха на така нареченитѣ домове или кѣщи, които слѣдватъ отъ I до XII реда на зодиакалнитѣ знакове.

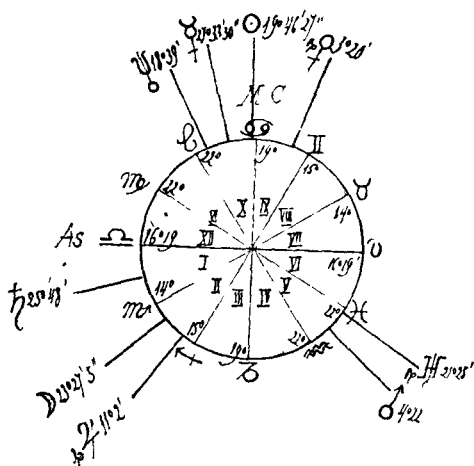
Това разпрѣдѣление става по различни методи съ помощта на доста сложни сфер.-тригонометрични изчисления, но таблицитѣ съставени за намиране на домоветѣ, за ориентиране на зодиака въ дадено мѣсто и врѣме на земното кълбо, ни освобождаватъ отъ този трудъ.

Изобщо съставянето на небесна карта за единъ опрѣдѣленъ моментъ и мѣсто на земята става лесно и бързо съ помощта на таблици (ефемериди или годишници). Най-удобни за астрологични изчисления, защото сж специално пригодени за тѣхъ, сж ефемеридитѣ на Raphael (Raphael's astronomical Ephemeris, London: W. Foulsham & Co Ltd. 10-11 Red. Lion Court, Fleet Sreet E. C. 4)*

Фигурата която даваме тукъ ни дава единъ лекъ, графиченъ нагледъ на всичко казано досега Тя прѣдставя небесна карта на 12 юли 1924 год. 12 ч. обѣдъ м. соф. вр. София ($23^{\circ} 19' 47''$ изг. дълж. и $42^{\circ} 41' 57''$ сѣв. шир)

Астрономичнитѣ данни могатъ да се взематъ отъ единъ кой да е годишникъ, а географската широчина и дължина се взематъ приблизително точно отъ една географска карта.

*) Могатъ да се изпишатъ и отъ Парижъ, Librairie anglaise Galignani 224, rue de Rivoli, Paris. Струватъ 4 fr.

As. 16° 19' отъ Вѣзни — показва че на соф. хор. на пладнѣ 12 юлий е изгрѣвалъ 16-тия градусъ отъ знака Вѣзни, т. е. на изтокъ е изгрѣвалъ 196° 19' отъ еклипт. (Дължинитѣ се броятъ — както е знайно отъ пролѣтната равнод. точка 0° на Овена и като се помни, че всѣки знакъ има 30°, лесно е да се види, че 196° 90' отъ еклиптиката попадатъ точно въ знака Вѣзни. По сщия начинъ се разполагатъ и други ѣ елементи

М. С. се намира въ 19° отъ Рака т. е. прѣзъ маридиана минава 169 тия градусъ отъ еклиптиката (3 знака: Овенъ, Телецъ и Близнаци по 30°=90° + 19° отъ знака Ракъ даватъ точно 109°).

Точно противоположнитѣ точки на As. и М. С. сж съотвѣтно 16° 16' отъ Овенъ и 19° отъ Козирога, както е видно отъ чертежа.

Ясно е какъ сж разрѣдѣлени и планетитѣ. Запр. слънцето е на 19° 46' 27" отъ Рака, намира се слѣдователно на меридиана (приблизително) въ X домъ. Луната е на 23° 27' 5" отъ Скорпиона въ II домъ и т. н. Ще рече фигурата ни дава отъ една страна небесното положение на планетитѣ, положението имъ по еклиптиката, а отъ друга страна тѣхното положение относно хоризонта и меридиана на даденото мѣсто (въ случая София).

При това домоветѣ се броятъ отъ връхъ до връхъ. Тѣй X домъ се смѣта отъ 19° Ракъ до 22° Лъвъ и т. н.

Ще поменемъ най-сетнѣ още едно важно астрологично понятие — така нареченитѣ аспекти. Подъ аспектъ между 2 планети или 2 кои да било точки отъ еклиптиката се подразбира изобщо жгловото разстояние помежду имъ, или джгата отъ еклиптиката (изразена въ град., мин. и сек.), която ги дѣли.

Най-употрѣбими аспекти сж слѣднитѣ:

1-о *Съединение (свпадѣ)* — планетитѣ се намиратъ въ една и сща точка на еклипт., жгловото имъ разстояние е 0°; напр. такова е положението на слънцето и луната при новолуние.

2-о *Опозиция* (противостояне) — планетитѣ се намиратъ на 180° една отъ друга.

3-о *Квадратура* — дѣли ги джга, равна на 90° (както слънцето и луната при първа и послѣдня четвъртъ).

4-о *Тригонъ* — жгловото имъ разстояние е 120°.

5-о *Секстилъ* — жгл. разст. е 60°.

6-о *Паралелъ* — когато планетитѣ иматъ еднаква сѣв. или южна деклинация (склонение отъ екуатора).

Има и други аспекти, които се употрѣбаватъ въ астрологи-ята, но за сега, за простота, ще се ограничимъ съ тѣзи.

При това трѣбва да се отбѣлѣжи, че тѣзи аспекти се простиратъ въ извѣстни граници, т. е. аспекта сжществува и тогава, когато той се отклонява отъ точния съ извѣстно число градуси (най-много 10°). Напр. въ нашата фигура слънцето и луната сж въ тригонъ, макаръ жгловото имъ разстояние да не е точно 120°, а 123° 20' 38". Съображенията за това ще се изтъкнатъ въ послѣдствие.

Като се вземе слѣдователно подъ внимание, че всѣки човѣкъ притежава своя карта на раждане, или както се казва свой

Хороскопъ, то ясно е, че могат да се правятъ сравнителни изслѣдвания на два или повече хороскопа, нѣщо което е отъ голѣма важностъ за научната астрология.

Слѣдъ тѣзи прѣдварителни бѣлѣжки, ние можемъ вече да пристѣпимъ къмъ поставената отъ насъ въ начало задача — нѣщо което ще сторимъ въ слѣдния брой на списанието.

2.

Б. БОЕВЪ

Въ хармония съ законитѣ на живата природа.

Уводни думи.

Окултизмътъ е наука подобна на естествознанието. Той изслѣдва дѣйствителността и знае, че нѣма граници въ растежа на познанието. Да кажемъ, че окултистътъ изслѣдва естеството на растенията, животнитѣ, кристалитѣ, слънцето, човѣка и пр.; той ще е всѣкога готовъ да разшири своитѣ познания заедно съ напрѣдка на изучаването. Тамъ дѣто не участвува разумътъ, има сектантство и фанатизъмъ. Ако има нѣщо чуждо на окултизма, това е сектантството, закостеняване, отказъ отъ растежъ въ познанието, слѣпъ фанатизъмъ. Окултизмътъ не е за слѣпо приемане на истинитѣ, а за пжтя на опита. Изворотъ на окултното познание сж опита и наблюдението. Окултнитѣ истини сж плодъ не на философски спекулации, а на опитното изслѣждане. Тѣ могатъ да се провѣрятъ чрѣзъ опитъ.

Ще дамъ нѣколко примѣра, за да се види, какъ науката съ своитѣ послѣдни изслѣдвания потвърждава извѣстни окултни истини, и какъ отъ друга страна тя въ своя послѣденъ развой се приближава до границата на окултното изслѣждане.

Нека вземемъ регенерационната теория на Арениусъ за произхода и развоа на слнчевитѣ системи. Споредъ тая теория първичната мъглявина, отъ която произлѣзла слнчевата система, е резултатъ отъ разрушението на една бивша слнчева система. Въ своята теория той привежда факти въ нейна подкрѣпа. И така, слнчевитѣ системи споредъ него се раждатъ и умиратъ, за да дадатъ начало на нови такива. Но окултизмътъ възъ основа на своитѣ изслѣдвания, винаги е твърделъ истината за прѣвѣплощението на слнчевата система. Окултизмътъ е въ състояние да знае и нѣщо повече за връзката между миналитѣ и сегашната слнчева система*)

*) Вижъ по това въ „Die Geheimwissenschaft“ (Тайната наука) отъ Д-ръ Р. Щайнеръ.

Другъ примѣръ: физиката чрѣзъ радиоактивнитѣ явления установи, че атомитѣ сж съставени отъ електрони, а послѣднитѣ сж кондензирана енергия. Така че въ края на краищата материята се явява като кондензирана енергия. Обаче който слѣди окултната литература, знае, че окултизмътъ отдавна е знаелъ и твърделъ това.

Трети примѣръ: окултиститѣ въ всички вѣкове сж твърдѣли, че човѣшкото естество е сложно; тѣ говорятъ за дълбокитѣ сили въ човѣка. Тѣ сж изучени въ подробности отъ окултизма. Райхенбахъ съ своитѣ опити изслѣдва тѣзи въпроси и потвърждава окултнитѣ истини.*) Изслѣдванията въ областта на хипнотизма противорѣчатъ на старитѣ схващания за човѣшкото естество. Окултизмътъ възъ основа на дълбоко познание на човѣшкото естество и законитѣ на правилното му развитие, е противъ хипнотизмътъ като лечебно и възпитателно сръдство. Обаче тукъ само споменавамъ резултатитѣ отъ научнитѣ изследвания въ тая областъ, за да ги съпоставя съ окултнитѣ. Знае се, че въ плиткитѣ фази на хипнотичния сънъ, хипнотизирания се намира въ фазата на внушаемостъ, обаче въ по-дълбокитѣ фази той се освобождава отъ властта на волята на хипнотизатора и вече не се подава на никакви внушения, не вѣрва, когато му се подава моливъ и му се казва, че това е тръндафилъ или ябълка, той вече става самостоятеленъ. Но има нѣщо друго важно: у него се събужда частъ отъ спящитѣ сили. И той вече почва да вижда аурата на хората, животнитѣ, растенията, кристалитѣ и пр. Той почва да вижда свѣтлината, която излиза отъ прѣстенитѣ, очитѣ, носа и пр. на хората, които сж около него, свѣтлината, която излиза отъ растенията и прочее. Райхенбахъ е изслѣдвалъ одичнитѣ сили по свои методи, съвсемъ различни отъ хипнотичнитѣ. Обаче изследванията на хипнотизма по съвсемъ другъ пѣтъ потвърдиха изслѣдванията на Райхенбаха. Показанията на тѣзи, у. които сж събудени нѣкои отъ спящитѣ сили и виждатъ аурата, Албертъ дьо Рошъ, Дюрвилъ и др. контролиратъ по строго научни методи, отъ които ще приведа само нѣколко: 1) чрезъ магнитъ: 2) чрезъ електро магнитъ; 3) чрезъ екстериоризация на чувствителността; 4) чрезъ електроскопъ.

Окултизмътъ е чисто научно изследване; за да се работи въ тая посока е основанъ окултния университетъ „Гйотеланумъ“ въ Дорнахъ до Базелъ (въ Швейцария), въ който се четатъ лекции отъ специалисти, които разглеждатъ проблемитѣ на разнитѣ науки. Отъ тѣхнитѣ лекции се вижда, каква светлина се хвърля върху научнитѣ проблеми, когато се изследватъ отъ едно по-дълбоко гледище. За сжщата цѣль студенти въ Германия, Швейцария и други страни сж образували въ разни градове окултно-просвѣтителни групи, въ които студентитѣ изучаватъ своитѣ специалности въ светлината на окултното познание. Често тѣзи групи уреждатъ окултно-просвѣтителни университетски курсове, въ които се четатъ лекции по разнитѣ клонове на науката, изкуството и живота отъ окултно гледище. (Слѣдва)

*) Вижъ особено неговото основно съчинение въ два голѣми тома: „Der sensitive Mensch und sein Verhalten zum Ode“.

ГЕОРГИ СЪВЕРОВЪ

Изъ „Приказки и Пѣсни“.

I.

Слънцето.

Поклонъ прѣдъ тебе Хелиосъ — слънце златно, що раздирашъ мрачината съ своята блѣстяща колесница. Поклонъ прѣдъ тебе живо, огнено сърце, кръвта на което се струи въ нашитѣ жили. Когато сутрина ни погледнатъ твоитѣ устрѣмени, прѣлѣстни очи, въ душата ни затрѣпва тихата, неземна радостъ по тебе — любимецъ на свѣта и животътъ, който ти струишъ въ вси страни, докосва животътъ въ насъ и пробужда заченкитѣ на нѣщо ново, което езикътъ на земята не може да изкаже.

Съ радостъ те гледатъ очитѣ нивѣчно младѣ и неуморимѣ! Съ радостъ се протѣгатъ ржцѣтъ на младенецътъ къмъ тебе, и малкото цвѣтче те дири съ неизразимъ копнежъ да изсушишъ съ своята цѣлувка брилянтната сълза, която ноцта е оставила на неговото чело.

Безчислено много слова на благодарностъ изказватъ устата ни за тебе, и ржката въ трепетъ дири струнитѣ на срѣбърната арфа, за да откъсне отъ нея най-прѣлѣстната, най-чаровната пѣсенъ за тебе — царственъ и достоенъ синъ на Вѣчниятъ!

Благословенъ си ти, когото съ почуда гледатъ какъ лѣтишъ по своя огненъ пжтъ! Изъ памети вѣкове такъвъ си, какъвто те разказватъ нашитѣ пѣстри приказки, пришепнати тихо въ кжсна доба отъ устнитѣ на мждъръ старецъ. Отъ памети вѣкове гори твойтъ пламъ и твоята любовъ, и неугасимъ ще бжде, защото Вѣчниятъ люби чрѣзъ тебе, Той гледа прѣзъ твоето око.

Слънце златно, когато наваляшъ въ залѣзъ изъ своя дългъ пжтъ, въ душата на се заражда тжга по твоя царственъ ликъ, и ноцта би била тежка за насъ, ако отъ неизмѣримитѣ висоти, не ни се усмихваха привѣтствено и тихо твоитѣ далечни брата. Сутрина, когато твоитѣ първи стрѣли политватъ въ свѣта у наши трѣпва оставената радостъ и ние разкриваме широко очитѣ си да срѣщнемъ смѣлия ти, ведъръ взоръ. Вѣчно биещо сърце, носителъ на живота, приеми нашата любовна дума, нашата радостна въздишка и поклонъ, които пращаме къмъ тебе, неуморимъ и достоенъ, когото никой не може да настигне въ хубостъ и бѣгъ по шеметния огненъ пжтъ!

Съ силата на своя чаръ ти ни държишъ въ твоята Вселенна, и всѣки мигъ струишъ живота си къмъ насъ, живота който черпишъ отъ извора на безсмъртието, живота, който прѣливашъ въ хлѣба на нашата нива, въ плодоветѣ на нашитѣ градини.

Да дойде твойтъ вѣченъ день!

Ти не оставяшъ и малкитѣ мравинки безъ радостта на живота, ти обличашъ въ пѣстроцвѣтни дрѣшки пеперудитѣ и никое творение, което те обича и живѣе въ твойтъ яркъ день, не е оставено безъ трепета на радостта, която ти дарявашъ.

Изгрѣй и въ душитѣ ни о, царски лжчезаренъ младенецъ, озари ни съ видѣлината, що е вложилъ Единния въ тебе, и нашитѣ пѣсни не ще сѣкнатъ дори до вѣчността да те славятъ и ти ще дочуешъ въ своя огненъ пжтъ да те догони благодарствения химнъ откъснатъ отъ сърцето ни и отъ сребърнитѣ струни на нашата арфа! — — —

Поклонъ прѣдъ тебе Хелиосъ — слънце златно.

II

Деветътѣ загадки.

Веднажъ Абаръ, стариятъ мждрецъ въ бѣлия камененъ градъ, седѣше въ градината прѣдъ своята малка кжща и размишляваше. Въ тоя часъ всичко бѣ потъжало въ мълчание и почивка слѣдъ дългия, лѣтенъ день и се готвѣше да заспи, задно съ загасването на сѣтнитѣ лжчи на слънцето. Очертанията на прострѣния прѣдъ очитѣ на бѣловласия старецъ градъ, ставаха все по-тъмни, по замислени. Владаше часъ, когато всичко бѣ замлъкнало въ морно очакване топлата звѣздна вечеръ. Единъ само малкия водоскокъ не се нуждаеше отъ почивката що носи вечерята и тихо, неуморно шепнеше съ своя плискъкъ. Абаръ слушаше съ ухо унисация тоя ромотъ, а мисълта му бѣ дълбоко нѣкждѣ въ диплитѣ на живота. . .

На малката врата се потропа. Прѣди старецътъ да вдигне глава, тя се отвори и въ градината влѣзе странникъ. Нозетѣ му бѣха прашни, защото той бѣ пжтувалъ дълъгъ пжтъ. Неговото уморено но благородно лице издаваше мжката на жажда отъ пжтъ, а очитѣ му — блѣсъка на туку що родена душевна жажда.

Абаръ стана и привѣтливо го покани. Слѣдъ като странникътъ си отпочина, и оми нозетѣ си при потока що се струеше навънъ прѣзъ малката градинка, седна до мждрецътъ и му каза :

„Не искамъ да губя врѣме мждри Абаръ. Идвамъ отъ далече въ твоя домъ, и искамъ да узная отвѣта на деветъ питання. Разбрахъ за твоята мждрость, разбрахъ че ти си отъ ония, на които Вѣчниятъ е отредилъ да могатъ да четатъ въ гжнкитѣ на живота, та и цѣлата ти мждрость не ще ти е потрѣбна да отговоришъ на моитѣ малки, прости въпроси“.

Абаръ повдигна бѣловласата си глава и го погледна кротко съ очи, въ зеницитѣ на които страникътъ прозрѣ да блѣщи пламъкъ на мждрость.

— Кажи ги, каза му той.

— Въ страната, кждѣто живѣя азъ, започна страникътъ, има много богатство и много почести за мене. Имамъ жилище отъ мраморъ, въ което има много роби, много красота и много удоволствие, но азъ все не съмъ доволенъ отъ това що имамъ. Обичамъ много красотата, и всичко което вземамъ за най-красиво, слѣдъ врѣме губи своя чаръ прѣдъ моитѣ очи. Кажи ми най-първо, кое е най-красивото въ живота.

— Ще познаешъ, отвърна Абаръ и нищо по-вече не каза.

Навали вечерниятъ здрачъ. Сѣтнитѣ лъчи бѣха отдавна залѣзли. Слѣдъ скромната вечеря, тѣ стояха още малко врѣме до рѣмливиятъ водоскокъ и послѣ се раздѣлиха за сѣнь.

На странникътъ бѣ отредено да спи на меко, хубаво легло навънъ въ градината. Той си легна, но въпрѣки, че бѣше умеренъ, сѣнътъ отлетѣ отъ очитѣ му. Той нивга не бѣ спалъ подъ открито небе. Въ душата му затрѣпка нѣкаква непозната радостъ, и му бѣ приятно, че се намира въ тоя тихъ кѣтъ на Абара.

Небето се обсипа съ милиони звѣзди, които трѣпкаха въ нѣкакво тайнствено тържество и пѣтуваха въ своя вѣченъ пѣтъ. Странникътъ никога не бѣ се вглеждалъ въ небето, защото вечеритѣ на неговия животъ бѣха всѣкога заети съ пиршествата, които ставаха въ богатитѣ му зали, освѣтени съ разноцвѣтни лампи.

Чарътъ на земята, отвличаше неговиятъ погледъ, и той никога не бѣ се вгледалъ да открие чарътъ на небето, Той не знаеше и не можеше да си прѣдстави, че има красота, която той да не би могълъ да има въ своитѣ палати, или най-малко да се докосне до нея.

А небето тамъ горѣ, разкри своя чаръ въ тържеството на своя вѣченъ ходъ и въ кроткото трептение на милионитѣ си очи. Смили странникътъ тогава за небесната красота, която нивга не прѣстава, и самъ отговори на първиятъ си въпросъ, защото разбра, че най-красиво е небето

*

Кое е най желанното — бѣше на другия день въпроса на далечния странникъ.

Абаръ тогава донесе отъ вѣтрѣ единъ кафезъ, въ който бѣ затворено птиче.

Мждрецътъ сигорно бѣ разбралъ отъ по-рано въпроситѣ, които богатия чужденецъ щѣше да му зададе, и затова още отъ рано той отиде и купи отъ момчетата на градския площадъ тоя малкъ зтворъ.

— На, рече Абаръ, и подаде му кафеза. Размишлявай днесъ гледайки тая малка птичка и тя ще ти отговори сама. Странникътъ зачуденъ малко, взе кафеза и седна на скамейката.

По това врѣме слънцето се бѣ издигнало високо по небето и прѣскаше изобилие отъ свѣтлина. Високо въ лазура плуваха малки кълба бѣли облачета и птички прѣхвъркваха. Странникътъ гледаше наоколо и му бѣше драго да диша чистия въздухъ, и да гледа широкия свѣтъ. Малката птичка въ кафеза започна неспокойно да подскача. Тя прѣхвъркваше отъ дръвче на дръвче и биеше крилата си въ тънката решетка. Отъ врѣме на врѣме подсвирваше нѣкакъ особенъ, и въ малкитѣ и свѣтливии очички сѣкашъ горѣха двѣ пламъчета на нѣкаква голѣма тѣжа!

— Какво ли иска това птиче помисли странникътъ, гледайки шаренитѣ крилца, които бѣха готови да полетятъ въ безкрайно-то въздушно море. Кафеза бѣше толкова малкъ. толкова тѣсенъ за тия крила! Ако да не бѣха тѣ, той би билъ едно удоб-

но жилище може би, но крилата, тия крила, които сж сътворени за безконечния ширь, прѣчеха на птичето да се помири и да заживѣе тихо и щастливо въ тоя малѣкъ, удобенъ затворъ.

Господи, защо си сътворилъ птичето съ крилѣ за да се бие въ решетката съ безумно отчаяние — мислеше странникътъ, но тук-таки си прѣдстави какъ то лѣти стрѣлнато въ висината, послѣ какъ се спуска стрѣмглаво надъ нѣкоя бѣблива селска рѣчица, и какъ съ човката си досѣга повърхността на водата.

Тежко е въ този затворъ, рече на себе си странникътъ и разбра защо свѣтѣха пламъчетата на неизвѣстната тѣга въ малките очи. Той си спомни тогава че тая горестъ е отпечатена и въ очитѣ на много хора, които биятъ крилѣтъ въ решетката на тежко робство. Въ сърцето му прѣмина нѣкаква радостна вълна, породена отъ една внезапна мисль. Ржката му инстинктивно като че ли досѣгна вратичката на кафеза и я отвори. Слѣдъ нѣколко кратки мига на изумление, птичето като малка лека стрѣла, опжвана дълго на жилавъ лѣжъ се стрѣлна и сигорно въ нѣкаква небивала, лудешка радостъ се загуби въ висината.

— — — — —
Вечеръта, прѣди да зададе третиятъ въпросъ на мѣдриятъ Абаръ, странникътъ му върна праздниятъ кафезъ и каза му:

— Разбрахъ, че свободата е най-желанното въ свѣта.

Абаръ леко се усмихна и добави:

— Но знай, че нѣма по-голѣмо робство отъ онова, което самъ човѣкътъ си поставя и нѣма по тържественъ часъ отъ тоя, когато самъ разтрошишъ веригитѣ на своята душа, самъ разтворишъ дверитѣ на собствения си затворъ.

*

Кое е най-потрѣбното мѣдри Абаръ, запита за трети пѣтъ странникътъ. Мѣдрецътъ тогава повдигна глава и каза: " Кое е онова, което кара посѣтото житно зърно въ земята да прояви толкова много упорито усилие, толкова много постоянство? Кѣмъ какво се стрѣми всѣка жива тварь и кое ни храни въ всѣки мигъ на нашия животъ? Кой сътворява плодетѣ, кой движи земята по нейния пѣтъ и я дарява съ толкова блага ?

Странникътъ очакваше да чуе нѣщо съвсѣмъ друго, нѣщо което той може би искаше да окачи по стѣнитѣ въ своитѣ богати зали, но въ ума му стана ясно, и проумѣ простата истина, че най-потрѣбно е слънцето.

*

Кажи ми, което е най-чудното, онова което крие най-голѣма загадка въ себе си мѣдри Абаръ, попита чужденеца.

Абаръ нищо не отговори. Той го погледна само съ погледъ, въ който се четеше безмѣрната дълбина на неговата душа. Тогава вече изново заваляше залѣзъ и въ благитѣ очи на мѣдреца имаше нѣкаква велика тишина, каквато никога странникътъ не бѣ прозиралъ прѣзъ ничии очи. Той за първи пѣтъ разбра, че душата проглежда прѣзъ окоото на човѣка.

Когато вечеръта си легна, и се вгледа въ висинето, кждѣто трѣпѣха звѣздитѣ, нему му се чинеше че очитѣ на Абаръ го

гледатъ, и стори му се още, че той потъва въ царството на великата тишина, що се четеше въ тѣхъ. Искаше му се да се взре по-дълбоко и да надникне до онова светилище на човѣка, което наричаме душа. Огъ гдѣ се чете въ душата? Странникътъ разбра че всѣкога, когато се запѣтимъ за душата, ние ще срѣщнемъ две зеници, прѣпълнени съ тайна, която ще трѣбва да разгатнемъ.

Различно гледатъ очитѣ на човѣка Той си спомни за това, какъ го гледаха очитѣ на най-добрия му приятелъ, очитѣ на неговата любима въ далечния му роденъ кѣтъ, и какъ го погледаха очитѣ на мѣдреца, въ които той прочете за мигъ дълбинитѣ на душата . . . И странникътъ разбра, че най-чудното, това е зеницата на човѣшкото око . . .

*

На другата вечеръ тѣ нищо не приказваха. Слѣдъ скромната вечеря, Абаръ влѣзе въ кѣщи и слѣдъ малко пакъ се завърна носѣйки нѣщо въ рѣка.

— Седни тука, каза той на своя гостъ. Нека тая вечеръ си починемъ въ тишината на нощта и нека да забравиме за мигъ грижитѣ на деня. Азъ ще се помѣча да развеселя сърцето ти съ тая малка свирка, издѣлана майсторски отъ рѣката на пастиръ. Тя има мѣденъ гласъ. Има часове, продължи Абаръ, когато трѣбва умътъ да отпочива, или по-добрѣ да се храни отъ изворътъ на нѣкоя отъ тритѣ стихии, които Вѣчниятъ е далъ на земята.

Абаръ приседна край рѣмливия водоскокъ на малката скамейка и начна да свири.

Като нѣкаква неземна приказка се разливаше пѣсенята отъ флейтата. Тихата мелодия като че раздираше завѣсата на невѣдението, която покриваше страната на вѣчната видѣлина отъ нашитѣ очи. Тя поемаше душата на горѣ, кѣдѣто никога неможеха да стигнатъ прашнитѣ стѣпки на нашата размисль. Цѣлата радостъ на битието се бѣ вѣжкала сѣкашъ въ тия прости звукове, които съ тайнствена сила, отнематъ отъ насъ всичката печаль на земнитѣ дни.

Радостта на битието изпълваше душата на странникътъ. Това е една неземна радостъ, която не се движи съ вълнитѣ на човѣшкитѣ емоции и бури. Това е една топлинка що идва изъ нѣкои страхотни висини на живота и буди непознати, свещенни трѣпки на обичъ дори за малката мравинка, която случайно си съгледалъ на своя пѣтъ. Радостта на битието, която подвигва сърцето къмъ радостенъ повикъ за животъ, сѣщата която разперва прѣститѣ къмъ лѣчезарния ликъ на слънцето.

Въ душата на странникътъ се ризведри. Като че ли пролѣтенъ лѣхъ продуха мѣглитѣ на тежка, дълга зима и той назърна въ себе си. Тамъ свѣтлѣеше пламъчето на единъ тихъ неугасимъ огънь, запаленъ отъ памети вѣкове. Тия прости звукове, родени въ съприкосновение на малката мѣдногласа флейта издѣлана отъ рѣката на планински пастиръ, съ душата на мѣдреца, се развиваха въ нѣкаква струя, която се мѣчеше да досегне

небето Прѣзъ тѣхъ странникътъ разбра, че и звѣздитѣ пѣятъ, че и листята по дърветата пѣятъ, че малкия водоскокъ приглася сжщо на тази пѣсенъ, и му се стори най сѣтне, че и у самия него живѣе тя.

Чужденецътъ почувствува колко високо се издигна на крилата на тая пѣсенъ и му се стори, че допълвайки нѣкакъвъ величественъ оркестъръ, живѣятъ свѣтоветѣ въ великата ширъ на небесното пространство.

И той не зададе петия въпрссъ, защото разбра, че най-вълшебното въ свѣта е пѣсенята.

*

Кажи ми каква е одеждата не истината мждри Абаръ, бѣше шестия въпрссъ.

— Най-простата одежда има истината странниче, отвърна мждрецътъ.

Истината е облѣчена въ одѣянieto на приказка, на пословица съ прости, разбираеми слова, че често ще чуешъ да я казватъ устата на народа.

Истината се облича въ одеяние, което и приготвя живота, всѣкидневния животъ на хората, защото чрѣзъ живота се учи човѣка, и тамъ въ неговата арена се изявява тя.

Това което е потрѣбно за живота не всѣкога го приказватъ много ученитѣ, ония, на които думитѣ сж тежки, скжпи, ония, които ги слуша голѣмо множество и за които се приказва надалече. Често пжти това, което е най-потрѣбно, потрѣбно колкото хлѣба за живота ни, се шепне като проста приказчица отъ бѣловласъ старецъ на малко внуке въ кжсна доба край огнището и никой я не чува, никой не може да разбере колко важни, колко потрѣбни сж тия скромни, приказни слова, задъ които се крие истината. Животътъ е както морето. По него плуватъ хиляди плувци къмъ далечната невидена страна, кждѣто се крие щастieto, — най-голѣмото богатство за човѣка.

Корабитѣ като бѣли лебеди бродятъ по зелената, пѣнеста повърхность, и морето съ своята ярость, съ незгодитѣ що се срѣщатъ тамъ създава много страдания, много мжчности, много поука за странствуващитѣ.

Така се създаватъ и приказкитѣ. Тѣ се раждатъ въ болката, която изпитва наранената душа, и сж цѣнни, защо сж плодъ на човѣшкото усилие, човѣшкото страдание, човѣшката опитность!

Въ пѣнливото море-животъ, човѣкъ откжснатъ привидно отъ великия си Творецъ, е оставенъ самъ на собственитѣ си нозѣ, и плодътъ що придобива изтерзаната му душа въ тая борба за надмощие на неговия духъ, се прѣдава въ малки, пѣстри приказчици съ прости, хубави слова отъ уста на уста между насъ.

Ако днесъ хората живѣятъ така, както повѣляватъ мждритѣ слова на приказкитѣ, ако хората се вслушваха въ тѣхъ по-внимателно, — продължи Абаръ — тогава сигорно на земята щѣше да има по-вече радость, по-вече обичъ!

*

Кажи ми Абаръ, кое е най-примамливо въ свѣта?

— Това е туй, — отвърна му мждреца, което е накарало и тебе да дойдешъ отъ далечната стрѣна до тукъ.

Най-примамливо е туй, което не познаваме — тайната, каза направо Абаръ. До когато нѣщо е въ тайна отъ насъ, до тогава ние се стремимъ усилено къмъ него, за да ни се разкрие, а щомъ ни се разкрие, ние диримъ изново нѣщо което има облика на неизвѣстността, облечено въ плащеницата на тайна. Животътъ затова е великъ, защото необятна е неговата съкровищница и нѣматъ край ония нѣща, които допърва ще научимъ. Ако не би било така, ние не бихме могли да живѣемъ. Волята за животъ у насъ подържа именно това, че ние знаемъ, какво нѣма край онова, което всѣки мигъ твори Вѣчниятъ.

— Странникътъ се замисли.

Нѣкой като че ли му шепнеше така:

Свѣтовна загадка, ти си сфинксътъ, който, колкото поупорито мълчи, толкова съ по-голѣма сила събужда у насъ желание, да вникне нашия взоръ въ твоя ненарушимъ покой и да зърне тамъ онова страхотно слово, което вкаменѣлитъ ти уста никога не искатъ да изрекатъ.

Ти си тоя, къмъ когото се доближаватъ смѣлитъ стѣпки на избранитъ. И ако не бѣ така ненарушимъ, така загадъченъ, вѣченъ сфинксъ, нѣмаше да те доближаватъ ония, въ погледа не които искри съкровенно и неземно желание.

Тайната влече като стихийна сила. И ако знаеше човѣкъ, че смъртъта го дебне вжтрѣ въ нейнитъ чертози, той пакъ не би се спрѣлъ за нея.

Нѣма сила по-примамлива отъ великата, свѣтовна неизвѣстность. . .

*

Абаръ, искамъ да узная, кое е най-чистото запита изново чужденецътъ.

— Оня който носи най-прѣсенъ споменътъ въ душата си за чистотата на нашата небесна родина. Дѣтето е това, отвърна Абаръ. И смисли странникътъ, че дѣтската душа не знае нищо още отъ калъта що сътворява земния животъ. Дѣтето всѣкога има отворена устата си за непорочно слово, и неговата невинность е, която ни привлича, която ни сдружава съ него. При умнитъ отиваме за знанието което иматъ, при богатитъ може би, заради тѣхното злато, а при дѣтето се доближаваме заради неговата чистота, която ни привлича.

Ако човѣкъ има сърцето си разкрито всѣкога както дѣтското сърце, тогава тая взаимна чистота ще разкрие между тия два свѣта, — свѣта на дѣтската душа и свѣта на твоята душа онова сходство, което сж имали тѣ нѣкога, въ далечното врѣме, прѣди да се сътвори земната арена.

Това се случва тогава, когато успѣемъ да махнемъ отъ насъ намѣталото на нашата личностъ, която ни дѣли на безкрайно разстояние единъ отъ другъ.

Помъчи се, каза Абаръ изново да станешъ макаръ за мигъ като малкото дѣте. Колко е трудно, и колко е велико това. Веднага ще почувствуващъ че трѣбва да изтриешъ отъ себе си оная ржжда, която земята е натрупала върхъ тебе. И първото нѣщо, което ще откриешъ въ тоя свещенъ опитъ, е липсата на оная чистота, която има дѣтето, сжщата тая, която сътворява неговата безкрайно примамлива невиностъ. Въ тоя опитъ човѣкъ разбира, че не надолу ще трѣбва да слѣзе за да се изравни съ детето, а трѣбва да се изкачи, за го достигне въ неговата невиностъ и чистота . . .

*

Кажи ми най-сетне мѣдри Абаръ, и отвѣта на деветото питане, за да се напълни душата ми.

Кое е най-великото.

Абаръ се замисли и отвърна:

— То не може да се назове, защото всѣка измислена дума е по-малко отъ онова, което е то. Чозѣцитѣ го не знаятъ даже когато го назоваватъ, продължи той. Това е единствената сила, която не признава мѣрките и човѣшките закони, сила, която възраства изъ най-сѣкровенигѣ дълбини, изъ светилицето на душата, кждѣто самиятъ Той пребивава. Това е една свещенна дума, която е едно отъ имената на Творецътъ. Силата, която е побѣдила смъртъта, силата, която е превъзмогнала небитието, и която слиза и до послѣдната мушица да осмисли нейниятъ земенъ пжтъ. Единъ мигъ прѣживѣнъ въ нея, ще роди въ тебе свѣтлина и щастие, съ което нѣматъ равна стойностъ и всички земни радости придобити въ трудния и дългъ пжтъ на хилядитѣ вѣкове.

То е онова, заради което безкрайно голѣмото пожелава да се събере въ безкрайно малкото за да го прояви. Това е вѣнецътъ, който осмисля живота.

Странникътъ дълго мисли. Въ душата му прорастваше като младъ стрѣкъ онова, което бѣ посѣто. Той се вгледа добръ въ живота и потърси да сглоби свещената дума.

Дълго гледа вечеръта въ звездитѣ, мисли за малката пгичка за душата, за сфинкса и заспа въ унесъ.

На сутринъта когато слънцето залѣ свѣта съ своята радостна видѣлина, когато се въздигна модриятъ день и когато набралъ въ душата си сѣменцата на великата мѣдростъ, чужденецътъ прѣвали хълма, задъ който остана бѣлиятъ камененъ градъ, разбра че най-велико е любовъта.

И стана му изчово радостно, свѣтло широко Той почувствува, че деветъ звѣзди огрѣха въ неговото небе като корона, въ срѣдата на която блѣстеше като яркъ диамантъ една звѣзда, — звѣздата на свещенното слово

Отново той изреди въ своя умъ деветъгѣхъ малки тайни: най-красивото — небето, най-желанното — свободата най-потрѣбно — слънцето, най-чудното — омото, най-вълшебното — музиката, най-истинното — приказката, най-примамливо — тайната, най-чисто — дѣтето, най-велико любовъта

Вечерта, когато нощта го свари изново въ пжть, той сѣдна да почине. Погледътъ му се отправи неволно къмъ небето. Тамъ на сѣверъ за първи пжть видѣ той нѣколко звѣзди наредени като корона, прилични на тия, които огрѣха въ душата му. Посрѣдъ тѣхъ наистина, блѣстѣше една ярка звѣзда като лжчезаренъ диамантъ и странникътъ помисли, че това ще е звѣздата — отвѣтъ на деветото му питане — звѣздата на свещенното слово.

БОР. НИК.

Мисли за ученика.

Не ми е жалъ за онова, което се разваля. Не ми е жалъ за онова, което ние правимъ че не става. —

Има нѣщо което се прави само, то става, то е красиво и за него азъ винаги се радвамъ. —

Не може да се служи на хората, защото сами по себе си тѣхнитѣ интереси сж противоположни.

Въ Бога има единство, на Него можемъ да служимъ безъ раздвоение.

Реални нѣща сж онѣзи, които не се правятъ, нито се уреждатъ, нито се уговарятъ.

Тѣ сами себе си правятъ, сами себе си уреждатъ, сами себе си уговарятъ.

Тѣ сж сжщественитѣ.

Туй, което може да ни радва, то не е богатството, нито хвалата, която човѣцитѣ могатъ да не въздадатъ, нито благата на свѣта.

Насъ може да ни радва само свѣтлината съ която можемъ да разбираме нѣщата. Само въ любовта си къмъ Бога, ние можемъ да бждемъ свободни!

ВЪСТИ

Нарастването на деня.

Американският професор Браунъ чръзъ изчисления установилъ, че земнитѣ дни които сж течение на времето растатъ, като за 16,000 години деньтъ нараства съ една десета отъ секундата. Така че за 100,000 год. деньтъ се увеличава съ една секунда. . . Проф. Браунъ счита това си откритие за една отъ най-голѣмитѣ придобивки на математическата астрономия.

Светлината и растенията.

Въ 1880 г. Сименсъ показва, че продължителното осветление на оранжерии съ арка отъ лампи, спомага за по-бързото поникване на цвѣта и узряване на плодоветѣ. Извънредно бързото поникване на зарзавата въ полярнитѣ области, кждѣто има продължителни свѣтли нощи, е сжщо прѣдметъ на оживени спорове напоследъкъ Въ Швеция и Норвегия, дѣто лѣтото е само два мѣсеца, кукуруза все пакъ узрѣва твърдѣ скоро подъ лжчитѣ на слънцето. Днесъ съ положителностъ се констатира, че има разлика въ това отношение между дневната слънчева свѣтлина и искусствената такава.

Камилъ Фламарионъ е правилъ много опити съ чувствителната или „Срамежливата“ мимоза. Растения подъ синя свѣтлина не печелятъ нищо въ развитието си и оставатъ въ летаргично състояние но подъ червена свѣтлина тѣ израстватъ четири лжти по-скоро. Това е сжщо и за бѣлата свѣтлина. Съ такива опити е доказано вече, че червенитѣ, портокаленитѣ и жълтитѣ лжчи помагатъ на растежа на растенията, когато синия цвѣтъ има обратни ефекти. Ултра-виолет. лжчи убиватъ растенията.

Съюзъ за духовни науки.

Подъ това название се е образувало въ Хамбургъ едно дружество, чиято първа цѣль сега била да се направятъ допитвания междо членоветѣ за всички по-забѣлжителни практични наблюдения изъ тази областъ, за да се подготви материялъ за методичнитѣ научни изслѣдвания на окултнитѣ проблеми, каквито напоследъкъ почнали тамошнитѣ университети подъ ръководството на професоритѣ Driesch и Osterreich.

отъ Z. F. O.

Нови книги: „Най-новата ориентировка на физиката“ отъ Giulio Allia и „Силовитѣ полета“ отъ сжщия. И двѣтѣ издания на Otto Hillmann, Leipzig.

Твърдѣ извѣстия съ своитѣ напрѣдничави възгледи швейцарски физикъ говори въ първата книжка за смисъла и значението на Микелсоновитѣ опити и върху теорията за електроннитѣ тржби. Въ сжщата той излага, че слѣдъ пълнен опитъ на Айнщайновата теория на относителността, това, което слага той за еснова на своята теория, подготвя и нейното оборване. Въ другата книжка пакъ се разпростира върху гравитационнитѣ и електромагнитни полета, които разглежда и обяснава по новъ начинъ. Новитѣ книжки прѣдставятъ голѣмъ интересъ, както за любители така и за специалисти. —

Учение за мисловитѣ вълни отъ D-r Fritz Giese. Въ горното съчинение извѣстиятъ Щутгартски частень доцентъ по психология и психотеника разглежда върху научна основа въпроса за възможността за мислено прѣдаване. Вземайки подъ внимание и

най-новитѣ опити на Schrenck-Notzing авторѣтъ достига до една твърдѣ приложима теория за мисловитѣ вълни, така че горното съчинение макаръ и малко по обемъ, но съставя цѣненъ приносъ въ тази областъ на човѣшкото познание.

Пѣсенъта на звѣздитѣ.

Всѣки день науката потвърждава повечето отъ даннитѣ на окултното прѣдание. Въ това нѣма нищо чудно, ако си спомнимъ, че магитѣ и посветенитѣ на древността не сж нищо друго освѣнъ тогавашнитѣ учени. Сума вѣкове има откакъ философи и посветени сж твърдѣли, че вселенната е една огромна лира и че всѣка звѣзда издава извѣстенъ музикаленъ тонъ. Съчетанието на тия тонове, извънредно мелодично, образува това що тѣ наричатъ хармония на сферитѣ. Тази концепция — твърде древна — ние срѣщаме въ космогонитѣ на западна Азия, на Египетъ, Гърция и Италия. Така напр. Плутерхъ твърди, че земята отговаря на тона ла, луната — на си, меркури — на тона до, а неподвижнитѣ звѣзди на октавата на ла. И ето че напоследъкъ, генералъ Перие и двама негови сътрудници намиратъ срѣдство, служейки си съ единъ твърдѣ остроуменъ диспозитивъ, да зарегистриратъ и да чуятъ трептенията на звѣздитѣ. Ще кажемъ нѣкоя и друга дума за начина, по който тѣ сж работили. На единъ голѣмъ екваториалъ тѣ настанили една голѣма трѣба, на чийто край разположили калий. Калия притежава свойството, когато бжде засегнатъ отъ свѣтлината да отдѣля извѣстенъ брой електрони; така че, когато лжчитѣ на една звѣзда засѣгнатъ калия, ако има една разлика въ потенциалитѣ отъ нѣколко стотинъ волта, явява се

електриченъ токъ. Явно е, че така ще бжде твърдѣ слабъ, понеже звѣздитѣ сж твърдѣ отдалечени. Но са щастие, той може да бжде увеличенъ единъ милионъ пѣти съ помощта на една лампа съ двѣ мрѣжи. При тия условия, ако се прокара така получения токъ прѣзъ единъ телефоненъ апаратъ, чува се съвсѣмъ ясно звукъ, който много напомня звука на безжичния телеграфъ. Не ще ли може по-нататкъ да се класифициратъ чисто музикално трептенията на планетитѣ и звѣздитѣ, и нѣма ли да може да се установи по такъвъ начинъ една тѣй да се рече звукова астрология? Защото ще може да се сравняватъ вибрацитѣ на единъ индивидъ съ тия на планетата, подъ която той е роденъ и ще могатъ да се извлекатъ изводи важни за него. Но далечъ сме още отъ това. Въ очакване на тия проучвания, ще констатираме още веднѣжъ, че официалната наука чисто и просто открива даннитѣ на миналото, и че тя само повтаря подъ друга форма и съ по-свършени срѣдства това което сж отколѣ казали нѣкогашнитѣ окултисти.

Изъ „Le Voile d'Jsis“

Водни мотори. Шарлъ Анри отъ френската Сорбона, бѣлѣжитъ химикъ, подхвърля идеята за мотори, които ще се каратъ, вмѣсто съ разни есенции като до сега, съ вода!

Този ученъ напомня, че водата е могъщъ и богатъ изворъ на енергия. Тя, както е знайно се състои отъ кислородъ и водородъ. А смѣсъта отъ тия газове има значителна двигателна сила. Поставимъ ли тази смѣсъ въ моторъ, той ще започне да се движи съ голѣма бързина

И ако до сега водата не е била

използувана за тази цѣль, причината е, че тя се мжчно разлага. Разлагането ѝ, както се знае става или по електролитиченъ пжтъ или като се подложи на голѣмо налѣгане и при висока температура 1200¹. А това е и скжпо и непрактично.

Но, ако може да се намѣри нѣкакво тѣло твърдо или течнo, минерално или растително — което да прѣдизвика разлагането на водата при обикновена температура, съ други думи ако може да се открие единъ подходящъ катализаторъ — замисълъта на голѣмия химикъ ще бжде осжществена.

И Шарлъ Анри, който твърди, че този катализаторъ на водата безъ друго сжществува въ природата, насочва своитѣ усилия да го открие.

Тогава разлагането на водата въ експлозивенъ газъ при ниска температура ще се осжществи, а заедно съ това и воднитѣ мотори, които ще се движатъ безъ пушекъ, безъ миризъ и безъ голѣми разноски.

Изъ „Le Voile d'Isis“

Получихме въ редакцията Италианското списание за духовни науки: *Luce e Ombra*. (Свѣтлина и тъмнина) което се

издава въ Римъ *Via Varese* № 4 и сжществува вече 25 години.

Списанието разглежда принципно въпроси по спиритизма и е много добръ редактирано. Карто и други нѣколко списания по окултнитѣ науки и спиритизма, то има за задача да разпространява истината върху безсмъртието на душата. Въ Италия интелигенцията почна отдавна да се съмнява въ догмитѣ и въ Бога на официалната църква. И така хората ставатъ индифернтни къмъ живота безъ идеалъ, съмняватъ се въ всичко, мислятъ за смъртъта като нѣщо страшно, неопрѣдѣлено, черно. Именно на такива хора спиритизма, дава първитѣ лжчи на свѣтлина и надежда — доказателства, че човѣкъ има душа, която не умира а живѣе съзнателенъ животъ и слѣдъ смъртъта на тѣлото. Така тѣ получаватъ новъ потокъ къмъ чистъ и смисленъ животъ. Почватъ да се интересватъ отъ задгробния миръ, да изучаватъ теософията, окултизма и пр.

Многобройни духовни спиритически и полуокултни списания въ Италия вършатъ грамадна подготовителна работа за духовитя напрѣдъкъ на душитѣ, които търсятъ истината.

[ОСЖТ]

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЪРВА КНИЖКА

1. Вел. Вл. Обикновенно и окултно ученичество (скица). 2. Добранъ. Ниспинарскитѣ игри. 3. Г. Научна астрология. 4. Б. Боевъ. Въ хармония съ законитѣ на живата крирода. 5. Георги Съверовъ. Изъ „Приказки и пѣсни“. 9. Бор. Ник. Мисли за ученика. 7. Вѣсти.

*

АДРЕСЪ НА РЕДАКЦИЯТА: СОФИЯ „ВѢСЛЕЦЪ“ 47

МОЛИМЪ ВСИЧКИ, НА КОИТО Е ИЗПРАТЕНА
НАСТОЯЩАТА ПЪРВА КНИЖКА ОТЪ ВТОРАТА
ГОДИШНИНА НА СПИСАНИЕТО **ЖИТНО
ЗЪРНО**, И НЕ ЖЕЛАЯТЪ ДА СТАНАТЪ
АБОНАТИ ЗА ПРЕЗЪ ГОДИНАТА, ДА Я ПОВЪР-
НАТЪ ОБРАТНО ВЪ РЕДАКЦИЯТА, А ОНИЯ,
КОИТО ЖЕЛАЯТЪ ДА СТАНАТЪ ТАКИВА, ДА
:-: СЪОБЩАТЪ СВОЕВРЪМЕННО ТОВА. :-:

АДРЕСЪ: РЕДАКЦИЯ НА СП. **ЖИТНО
ЗЪРНО** — СОФИЯ. „ВЕСЛЕЦЪ“ 47

ОТДЪЛЕНЪ БРОЙ 8 ЛЕВА